

Jeg vil nok troe, at der maaskee er taget større Hensyn til Slesvig og Holsteen end absolut nødvendigt, men, naar en æret Rigsdagsmand fra Belle (Hammerich) udtalte som sin Overbeviisning, at vi specielt af Hensyn til Holsteen vare gaaede længere tilbage end nødvendigt, saa tør jeg vel ikke modsigge dette, men paa den anden Side anførte han heller ikke bestemte Data, som beviste, at dette virkelig var Tilfældet (En Stemme: Det er indrømmet af Regjeringen). Det forekommer mig, at der fra Ministeriets Side er anført Grunde, der ere, om ikke aldeles fyldestgjørende, saa dog nogenlunde fyldestgjørende til at begrunde de Indskrænkninger, som ere foreslaaede. Der er stedse Noget, hvorom der i saa Henseende kan disputeres; hvad der er nødvendigt eller ikke nødvendigt, er en Skjønssag, hvorom man ikke vel kan komme til Enighed. Med Hensyn til denne Sags Stilling ligeoverfor Rigsdagen, kan jeg ikke Andet end komme tilbage til, hvad der allerede tidligere er yttret om, at der fra Rigsdagens Side eksisterer et Tilfagn om, at man, naar Udkastet har visse Egenskaber, vilde være tilfreds dermed, at man da vilde give sit Samtykke dertil. Der vilde nu kunne disputeres om, hvorvidt dette Udkast virkelig er constitutionelt, og om det Løfte, som Ministeriet har givet Rigsdagen, i Gæt og Alt er opfyldt, men jeg troer dog, at Fleertallet af dette Things Medlemmer vilde være enige i, at Løftet er opfyldt (Flere Stemmer: Nei!). Jeg siger Fleertallet; jeg veed meget vel, at der er Mange, der ikke ere enige deri, og et Forsøg paa at vise, at Løftet dog er indfriet, skal jeg saamæn ikke paatage mig — det vilde være spildt Umage. Men, er dette Løfte indfriet, saa forekommer det mig ogsaa, at Rigsdagen ligeoverfor Ministeriet maa indfrie sit Løfte; gjør Rigsdagen ikke dette, da viser den sig at være, hvad man tidligere har befyldt det forrige Ministerium for at være, politisk upaalidelig. Rigsdagen vil nu stille nogle nye Betingelser og sige: naar Forsatningsudkastet forandres paa den og den Maade, saa vilde vi gaae ind derpaa; der fremstaae da maaskee nogle Mænd, som sige: det vilde vi gaae ind paa, der er Intet til Hinder derfor, Fællessforfatningsudkastet kan forandres paa den

Maade, og med de fordrede Forandringer vilde vi see at bringe Sagen igjennem (Tilfærning: Ikke udover Adressen!). Jeg antager nu, at Adressen er opfyldt; derom ere vi jo af forskjellig Mening, og jeg opgiver, som sagt, Haabet om, at vi kunne blive enige derom.

Naar altsaa et nyt Ministerium dannes og paatager sig at vilde udarbejde et nyt Udkast, saaledes som vi mene, at det skulde være, — hvad Sikkerhed er der saa for, at Rigsdagen, naar Udkastet atter kom til den, ikke sagde: Ja, et saadant Udkast vilde vi nok have dengang, men nu have vi betænkt os, nu mene vi, vi kunne faae det noget bedre, og nu vilde vi opstille de og de nye Betingelser? Paa den Maade troer jeg, at det bliver enhver Regjering umuligt at føre os videre i denne Sag. Ja, siger man, Adressen er ikke opfyldt, og i alt Fald kan det Tilfagn, som Rigsdagen paa sin Side har givet, ikke betyde Noget ligeoverfor Hensynet til hvad der tjener Fædrelandet, og Fædrelandets Vel fordrer nu absolut, at vi maae have de og de Forandringer indførte i Udkastet. Saa bliver Spørgsmaalet, ad hvilken Vej saadanne Forandringer bedst kunne opnaaes, og her er det, jeg holder mig fuldkommen overbevist om, at den Vej, som man antager at føre dertil, nemlig at forkaste dette Udkast, fører i en stik modsat Retning; thi, naar vi forkaste dette Udkast, saa mener jeg, at vi hverken faae dette Udkast eller de Forbedringer, som vi vente deri. Ja, siger man, naar vi forkaste Udkastet, saa vil Regjeringen muligviis opløse Rigsdagen, og det vil være det Behageligste at spørge sine Bælgere, om de synes om dette Udkast eller ikke, at conferere med dem derom, og efter denne Conference igjen begynde paa Sagen. Jeg troer virkelig, at det at apellere til Folket hører til de Sætninger, som klinge ret godt, men som ikke altid svare til Virkeligheden. Det er allerede anført af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Bloug), hvorledes han opfatter Stemningen i Landet; min Mening derom falder aldeles sammen med hans. Jeg er overbevist om, at det danske Folk for Tiden er fed af de politiske Kampe, hvoraf det ikke hidtil ret har seet nogen Frugt; thi Folket i Almindelighed har